

Szerkesztőség:

Arad, Acsovsz-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(Újselei község-ut.)

Sürgöny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

181.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Több megértést!

Az aradi színügyi bizottság mai ülésén akkor, amikor a nehéz viszonyokkal küzdő aradi színházi kultúra támogatása, életrekelése volt napirenden, némi elfogultsággal fűtött disszonans hangok vegyültek bele a harmónikusnak ígérkező tárgyalásokba. A bizottság egyik tagja azzal vádolta a színház igazgatóságát, hogy a műsor összeállításánál olyan jeleneteket és olyan táncokat hagy a darabokban, amelyek alkalmat adnak a magyar közönség demonstrációjára. Példának hozza fel, hogy az Eltörött a hegedű című operettben magyar táncot lejtjenek a színészek. Kifejti továbbá, hogy a kiválasztott szindarabokban mindig van valami hivatkozás a multra és sohasem a jelenre, vagy a jövőre.

Ugy érezzük és ezt kell éreznie az interpelláló bizottsági tagnak is, hogy ennek a felszólalásnak tartalma nélkülöznie az igazságos elbírálat és időszerűtlenségénél fogva sem volt alkalmas arra, hogy tápot adjon a békés, megértő, együttérző munkálkodásra. Az Eltörött a hegedű című operettet hozta fel példának az előadót. Ebben a szindarabban egymásután következtek a különféle nemzeti táncok; a francia, a bécsi, a román és a magyar táncokban gyönyörködött a közönség és aki elfogulatlanul nézte végig az előadásokat, az az írendentizmus, vagy a propaganda leghalványabb árnyalatát sem fedezhette fel azokban. Az eretn kultúrájú magyarság a színházi előadásokban nem keres mást, mint a művészetet és meggyőződhetett róla mindenki, tehát az interpelláló bizottsági tag ur is, hogy az összes táncokat egyformán; zúgó tapssal és lelkesedéssel honorálta a közönség. Nem tett, nem tehetett kivételt a magyar és román táncok között, mert a táncok szépségéért lelkesedett és nem azt látta meg bennük, amit a színügyi-bizottság előadója vélt megtalálni.

Az aradi magyarságot nem lehet illoyalással vádolni. Számtalanszor hebizonyította, hogy beilleszkedett a jelenlegi körülményekbe, kifogástalanul tesz eleget állampolgári kötelességeinek és csak megértésre és békés munkálkodásra vágyik. Aradváros többségben élő magyarsága jogosan támogathatja kultúráját, de minden vád igaztalan, amely azt hangoztatja, hogy bármikor is füllépte volna jogait.

A színügyi-bizottság ülésén elhangzott felszólalás talán stilszerűbb lett volna ezelőtt néhány hónappal, amikor nem az a kormány állott az ország élén, amely programjába vette a gyulafehérvári határozatok és a párisi egyezmény megvalósítását. De most, amikor a jogaitól megfosztott magyar kisebbség reményekkel eltelve várja, hogy valóra váljanak a kormányígéretei, amikor minden igyekezetével és jóindulatával támogatni akarja a konszolidáció felé haladó építő munkát, akkor elmondhatjuk, hogy a színügyi-bizottság szónoka éppen abba a hibába esett, amivel a színház-igazgatóságot vádolja. Felszólalásával idézi a multat, azt a multat, amely alig nyújtott reményt arra, hogy a magyarság békés egyetértésben élhessen az ország többségi lakosságával. Igazságosabb meglátást és több megértést várunk a város vezető férjaitól.

Létrejön a keleti Locarno.

A napokban konferenciára ülnek össze Oroszország és a vele határos államok képviselői. — Románia is résztvesz a megbeszéléseken.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Adeverul azt a szenzációs hírt közli, hogy a legközelebbi napokban konferenciát fognak kitűzni az Oroszország és a vele határos államok közötti összes függő kérdések elintézésére és a keleti Locarno létrehozására.

A konferencián Oroszország, Lengyelország, Ro-

mánia, Lettország, Észtország, Litvánia és Finnország vennének részt.

A kezdeményezés Lengyelország részéről indult ki, amely lépéseket tett az összes érdekelt államoknál. Az Adeverul tudomása szerint Románia hajlandónak mutatkozott egy ilyen konferencián való részvételre.

Ma éjjelre várja a kormány a kölcsön aláírását közlő táviratot.

A pénzügyminiszter, a kibocsátási árfolyamot kivéve, mindenben megállapodott a kölcsönt nyújtó bankcsoporttal. — Maniu átszervezi kormányát.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kölcsöntárgyalások ma este befejeződnek. A kormány értesülései szerint az aláírást közlő táviratnak legelőször ma éjjel meg kell érkezni. Popovici Mihály pénzügyminiszter megállapodott az összes feltételekre nézve, kivéve a kibocsátás árfolyamát, mert erre vonatkozólag még megvárja a különböző piacok helyzetjelentéseit, hogy azokat összegezve a középárfolyamnak megfelelő árfolyam felett döntsön. Az aláírás után, amelynek megtörténte felől kormánykörök már nincsenek kétséggel, a pénzügyminiszter

haladéktalanul visszatér Bucurestibe, hogy a legrövidebb időn belül a parlament elé terjesztse a pénzügyi és stabilizációs javaslatokat, amelyek e hónap végén, vagy február elején hatályba lépnek.

Egyes körök szerint a kölcsön megvalósítása után Maniu Gyula átszervezi kormányát és több miniszteri tárcát megszüntet. A Vüro-ri tudós véli, hogy ez alkalommal Stere Constantiu is belép a kormányba. Stere egyébként ma délelőtt audiencián jelent meg Buzdugan régensnél.

Vizsgálat indult meg dr. Robu János működése ellen

Aradi feljelentésre Petrescu vezérfelügyelő ma megkezdte a vizsgálatot a volt interimár bizottság ellen. — Robu dr. külföldi utazásának költségei, a nyári színház renoválása és kisebb szabálytalanságok kerülnek vizsgálat alá.

(Arad, január 18.) Tegnap éjszaka érkezett meg Aradra Petrescu belügyminiszteri vezérfelügyelő, akinek érkezéséről egyedül az Aradi Közlöny adott hírt. A vezérfelügyelő ma reggel már meg is kezdte munkáját és főképpen a számvetőség aktáit vizsgálta felül. Kompetens forrásból nyert információk szerint a vezérfelügyelőt a belügyminiszterium azért küldötte ki, hogy

felülvizsgálja a volt interimár-bizottság és főképpen dr. Robu János volt interimár-bizottsági elnök működését. A vizsgálat külön feljelentés alapján indult meg, amit a belügyminiszteriumnál tettek.

A feljelentésben nem jelölnek meg konkrét adatokat, csak általánosságban jelzik, hogy a volt interimár-bizottság és az elnök szabálytalanságokat követett el, az árlejtéseket nem a számvetőségi törvény előírásai szerint tartották meg, nagyobb munkálatokat rendeltek el belügyminiszteri jóváhagyás nélkül és túllépték a költségvetési hiteleket. Információk szerint nagyobb visszaélésekről nincsen szó, csupán a törvényben határozottan előírt formalitások be nem tartásáról.

A mai délelőtt folyamán dr. Robu János

volt elnök budapesti és lipcsei utazására kiutalt pénz ügyét vizsgálták többek között felül. Itt azt akarja a vizsgálat megállapítani, vajjon szükség volt-e a város érdekeiből kifolyólag erre az utazásra, vagy magáncélja volt-e annak és jogosan utalt-e ki a volt interimár-bizottság 25.000 lejt az utazás költségeire. Vizsgálat alá kerül a nyári színház 650.000 lejt költséggel elrendelt renoválása is, miután erre nem volt megfelelő költségvetési előirányzat.

Ma sikerült beszélgetést folytatni Petrescu vezérfelügyelővel, aki a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— A miniszterium azért küldött ki, hogy bizonyos számvetőségi rendelkezéseket vizsgáljak felül. Munkámnak csak a legelején vagyok, miután ma kezdtem dolgozni. Előreláthatólag három-négy, legelőször öt napig tart a vizsgálat, amelynek befejeztével visszautazom Bucurestibe s megteszem jelentésemet a belügyminiszternek.

Petrescu vezérfelügyelő holnap reggel folytatja munkáját és beavatott városi körökben nagy érdeklődéssel várják a vizsgálat eredményét.

Szerelmi bánatában rabolt az öngyilkos Pitini Albert.

Az olasz származású tisztviselő rajongásig szerette feleségét, aki megszökött tőle, — Azóta a józan életű ember egészen elvesztette a fejét. — Aszálodai szobában akarta elkövetni az öngyilkosságot. Egy családott ember tragédiája.

(Arad, január 18.) Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny Pitini Albert petroseni bányatisztviselő tragédiájáról, aki a Központi Szállodában öngyilkossági szándékból halántékra lökte magát. Mint jelentették, Pitini tegnap visszaérkezett Aradra és a Központban szállt meg. Mihailovici rendőrtisztviselő jelenlétében történt az öngyilkossági kísérlet és Pitinét azonnal a kórházba szállították. A sikeres műtét után ma délelőtt visszanyerte eszméletét, de a délutáni órákig még nem lehetett kihallgatni. Ma délelőtt jelentkezett az aradi rendőrségen Pitininek egyik aradi rokona, aki rendkívül érdekes dolgokat mondott el az öngyilkos bányatisztviselőről.

Mint vallomásából kitűnik, Pitini nem szökött magától fölé, mert így akart megmenekülni a letartóztatástól, hanem

szerelmi bánatában szegelte revolverét halántékára. Sőt vallomása szerint a bányatisztviselő, a Mossózy-telepi rablómerénylő szerelmi csalódása miatti elkeseredésében követte el.

Pitini olasz származású ember, aki Erdélyben nősült meg. Jövedelmező állást nyert a petroseni bányavállalatnál, ahol mint ételmezési tiszt működött. A tisztviselő, mint a vallomás mondja, rajongásig szerette feleségét, akivel néhány héttel ezelőtt Aradra jött rokonai látogatására. A tisztviselő rendes, komoly és józan életű ember volt, sohasem részegeskedett és egyetlen egyszer sem volt dolga a rendőrhatalomokkal.

Pitini Aradon tragikus családias érte, ami csodálatos változást idézett elő a különben erős idegzetű, egészséges emberben. Itt valami miatt összeszalokozott feleségével, aki váratlanul elutazott Aradról. A férj azt hitte, hogy felesége visszament Petrosenibe, de távirati érdeklődésére az a válasz érkezett,

hogy ott nem tudnak róla. Ettől a naptól kezdve Pitini megváltozott. Korcsmákba járt, részegre itta magát és a legzüllöttebb emberek társaságát kereste. Társaságának több ízben említtette, hogy valami büntényt fog elkövetni, hogy meghosszabbítsa csalódását és azután öngyilkos lesz.

Pitini Albert felesége távozásának napjára

Nagyszabású társadalmi akció az aradi nyomor enyhítésére.

Az Anya- és Csecsemővédő Egyesület a külvárosok nyomorgó szegényeiért. — Az Aradi Közlöny is csatlakozott az akcióhoz.

(Arad, január 18.) A kegyetlen szörnyű tél megint felszínre vetette egy társadalmi réteg borzalmas szenvedését. A külvárosok nyomortanyáinak lakóiról van szó, akiknek kétségbeesztő sebeit a három enyhe évszak még elleplezi valahogy, de amikor a kietlen oduk ívegtelen ablakán besivít a könyörtelen téli szél, a jajszó felzokog, kiordít az uccákra, megverdesi az emberszívek ajtaját és a vézna beteg gyermekre egy szál meleg ruhát és az éhezők szájába egy falat kenyeret kér. A gazdasági depresszió leginkább ezekkel a szerencsétlenekkel érezteti hatását, akik nem tudnak magukon segíteni és épen ezért a társadalom könyörtelére és humanitására vannak utalva. Meg kell emlékeznünk itt a besszarábiai és a szilvölgyi állapotokról, ahol a nyomor már odáig jutott, hogy a társadalmi segítség is kevés és ezért legutóbb a kormány volt kénytelen kezébe venni az inségesek felszámolását.

től, csak külsőleg maradt a régi. Lélekben olyan különös változás jött benne létre, hogy régi ismerősei és rokonai azt hitték, hogy elvesztette az eszt.

Ennek a lelki megrázkódtatásnak hatása alatt követte el Pitini Albert a revolveres rablótámadást. Lugosról már azzal az elhatározott szándékkal jött Aradra, hogy itt öngyilkosságot fog elkövetni. Előzőleg minden pénzét elmulattatta és azután szobát vett ki a Központban. Az öngyilkossági kísérletet azért követte el a rendőrtisztviselő jelenlétében, mert attól félt, hogy később elveszik tőle a revolvert és nem hajthatja végre szándékát. Az orvosi vélemény szerint Pitini Albert ma már túl van az életveszélyen.

Arad külvárosában uralkodó nyomor istápolását eddig egy 'c'kes emberbarátokból álló csoport, az Aradi Anya és Csecsemővédő Egyesület látta el, amelynek megalapítója és vezetője, dr. Lukáts Jenő főorvos. Ez a filantrop egyesület eddig nap imusz liter tejet és esetenként különböző élelmet és ruhaneműt osztott ki az aradi szegények között. Ez a segítség a napról-napra mind nagyobb arányokat öltő borzalmas külvárosi nyomorral szemben vajmi kevésnek bizonyult és épen ezért az egyesület vezetői most nagyobb társadalmi akciót indítottak a külváros szerencsétleneinek érdekében. Ehhez az akcióhoz teljes mértékben az Aradi Közlöny is csatlakozott s lapunk útján is felkérünk mindenkit, aki teheti, akinek van, adakozzon erre az emberbaráti célra. Minden bani egy könnyecseppet töröl le és minden fa at kenyér egy embert ment meg az éhenhalástól. Gondoljunk a külvárosok nyomortanyáin szenvedő beteg anyákra és beteg gyermekekre, nyujtsunk feléjük segédkezet, mert kétszer ad az, aki gyorsan ad.

TARCA.

Ki bírja tovább?

A furcsa világrekordok Panteonja: az egyik ember 40 napig koplal, a másik 10 nap alatt megeszik egy 150 kilós disznót, valaki husz napig táncol, ismét másik hét óra hosszat áll vigyázz-ban a legmagasabb árbócfán.

Megint egy új és „nagystilű” sampion szerzett világhírnevet magának az elmúlt napokban, mint azt Prágából jelentik: Novák cseh egyetemi hallgató, a filozófiai fakultás egyik díszes és büszkesége, fogadásból egy ültében 101 szilvágombócot evett meg és ezzel halhatatlan világrekordot állított fel, minden nagyétkűek okulására.

A 101 szilvágombóccal a furcsa hírességek panteonjába új ember vonult be, aki azonban igazán nem panaszkodhatik arról, hogy ne volna ott eléggé népes társaságban. Különböző furcsa rekordok gombamódra teremnek a háború utáni évtized atmoszférájában és ezek nemcsak arra jók, hogy az ember — vérmérséklete szerint — csöndesen elmosolyodjék, vagy dühösen felugorjék miattuk, hanem azt is megmutatják, hogy sok ember sem megélhetésre, sem karrieresínálásra nem lát más módot, mint azt, hogy saját személyét néha groteszk, néha nyers, de mindig szembeszökő módon legalább rövid időre embertársai érdeklődésének középpontjába állítsa. Ennek a világhírnek klasszikus példája az a serdülő amerikai fiú, aki mint potyautas szökött fel a Zeppeleure és ezzel a szeszélyes ötletével Amerika legünnemelt milliommósainak sorába rukkolt be, — de nagyon sok újszerű csodaember fizikai teljesítményekkel akarja bámulatba ejteni embertársait.

Egy Kelly nevű amerikai matróz annak bizonyítására vállalkozott, hogy nem szédül. Felmászott hajójának legmagasabb árbócfára és a legfelső kereszttrudon feszes vigyázz-ban

megállt. Hét órát és 13 percet töltött mozdulatlanul az árbócon, hogy az elismerést kérdelemelje. Joe Powers 16 napig függeszkedett két kézzel egy árbóckötélen, Victor Crouch newbedfordi matróz pedig 17 napon keresztül — naponta fél óra pihenővel — egyfolytában csinálta azt a tornászmutatványt, amit mindenki zászló néven ismer és amelyben a tornász teste mereven kifeszítve derékszöveget alkot a földbe szurt ruddal.

Hatósági beavatkozás vetett véget nemrégiben a leghíresebb német koplalóművész, Jolly működésének, akiről megállapították, hogy 44 napos koplalásának utolsó két hetében egyáltalában nem koplalt, mert ez alatt az idő alatt több mint 10 kiló csokoládét evett meg éjszakánként. Csalásért 1000 márka pénzbüntetésre ítélték és eltiltották attól, hogy mutatványait folytassa. A koplalóművésszel ellentétben, evőművésznék mutatkozott be az ugyancsak berlini Joseph Dornbach, aki fogadásból arra vállalkozott, hogy egy 150 kilós sült disznót tíz nap alatt megeszik. A kísérlet nagy érdeklődést váltott ki. Filmfelvevő gépek keresztüzében kezdődött meg a versenyevés és a tizedik napon Dornbach, aki szemmel láthatóan meghízott és lihegni is alig tudott a fáradtságtól, diadallal mutathatta fel a disznó simára tisztított csontjait. Minden ehető részt eltüntetett.

A hosszútávú táncosok örületét egy New-Yorkban élő, Fernando nevű spanyol parkettáncos indította el, aki fogadásból vállalkozott arra, hogy hat napon keresztül megállás nélkül fog valcerezni. Igéretét be is váltotta, hat nap, hat éjjel egyfolytában táncolt és eközben 1642 partnert fogasztott el a nézőközönség soraiból, a zenekar pedig 1961 különböző darabot játszott. A legutóbbi nagy newyorki táncverseny viszont már messze felülmúlta ezt az eredményt, anennyiben a táncoló párokat a rendezőség csak a huszadik napon szállította kórházba. A világrekordot — val-

cerben — a berlini Nicolas tartja, aki tizenegy napig keringőzött egyfolytában, a black bottomrekordot pedig a newyorki Miss Miller állította fel, aki, mint megállapították, 66 kilométert táncolt egyfolytában.

Ugyancsak rekordernek számít Harry Wolf és F. D. Powers, akik 117 tennisz gémet játszottak reggeltől estig és ezzel megdöntötték a világbajnok Tilden 114 gémes rekordját. Ugyancsak rekordernek számítják Gus Hughes, aki 107 órát töltött egyfolytában autójának kormánykereke mellett. Amerika másik híres autórekordere Baker, aki San Franciscoból Newyorkba autózott és onnan azonnal visszatért San Franciscoba és ezt az óriási utat 6 nap, 13 perc és 23 mp. alatt tette meg, egy percre sem engedte át a kormánykereket. Rekordját akkor tudjuk értékelni, ha figyelembe vesszük, hogy a gyorsvonat ugyanezt az utat 11 nap alatt teszi meg.

Az egész világ sajtója megemlékezett arról a kísérletről, amelyet az egyik amerikai egyetem hallgatói önmagukon hajtottak végre, hogy kipróbálják, mennyi ideig lehet meg az ember alvás nélkül. A legszívósabbak 72 óráig bírták ki. Jóval kisebb rekordot teremtett Kitty Charlay egyetemi hallgatónő, aki 43 óráig beszélt egyfolytában és örökké szegycsi magát, amióta ebben a speciálisan női szakmában egy berlini ur lefőzte. Ez a német szónok ugyanis 48 órát beszélt megállás nélkül, nagyon csekély érdeklődés mellett.

Ugyanezeknek a szerencsekereső kétségbeesetteknek csoportjába kell soroznunk a néhány év óta elszaporodott világjárókat. Egy érdekes ember akadt közöttük is: Balázs János amerikai magyar 5 évvel ezelőtt elindult, hogy kerek korcsolyán járja be a földet. Utját 7 esztendőre tervezte és mindmostanáig pontosan betartotta a maga elé szabott utat. Ha meg nem unja, két év múlva hozza érkezik és el foglaltatja az öt méltán megillető helyet a furcsaságok panteonjában.

A színügyi bizottság közbelép, hogy Szendrey kapja meg a temesvári színházat.

A szubvenció ügyében később fognak dönteni. — Szendrey megfelel az elhangzott kifogásokra. — Próbaütést tart a színházban a város. A Teatrul West igazgatója a román és kisebbségi társulatok párhuzamos működéséről.

(Arad, január 18.) Ma délelőtt ülést tartott Aradváros színügyi bizottsága Lutai Cornel dr. elnöke alatt. Az ülésen az interim-bizottság tagjain kívül dr. Tamásdan Livius, Sotirescu Constantin, Albu Livius és Popoviciu színügyi bizottsági tagok is résztvettek és megjelent Szendrey Mihály színigazgató, valamint Tibor, a Teatrul de West igazgatója is. Elsősorban a színház beadványával foglalkoztak, amelyben kétszáz ezer lej szubvenciót, valamint azt kérte, hogy a város viselje a színház fűtésének és világításának költségeit.

A kérés ismertetése után a bizottság tagjai különböző kifogásokat emeltek a színház ellen, amelyekre Szendrey sorban megfelelt. Főleg akörül forgott a vita, hogy az igazgató két primadonnát ígért és csak egy játszik, valamint a zenekar kicsi. A színigazgató kijelentette, hogy nem kötelezte magát két primadonna szerződésére, különben is Viola Margit teljesen és közmegelegedésre tölti be a szerepkört. Nem akar ezzel takarékoskodni, mert a rezszi szempontjából mindegy, hány primadonna van. A primadonna ugyanis a fellépések száma szerint kapja fizetését. Ami a zenekart illeti, az tényleg kisebb, mint volt. De ennek is magyarázata van: a legújabb zenésdarabok jazz-zenére vannak írva, úgy, hogy nem is kell nagy zenekar, mint a régebbi operettekénél. Amennyiben olyan darab kerül előadásra amelynél nagyobb zenekar szükséges, kibővíti a zenekart.

Szendrey Mihály ezután kérést terjesztett a színügyi bizottság elé, írjon át Temesvár tanácsának s interveniáljon, hogy megkapja a temesvári színházat.

Leszögezte, hogy az aradi színház részére egyenesen szerencsétlenség volt a temesvári aradi kulturaközösség megszakitása. Ezt, művészi szempontból a temesvári közönség is megérezte. A jelenlegi viszonyok között sem az aradi, sem a temesvári társulat nem tud megélni.

Sotirescu reflektál a Szendrey által mondottakra és kijelenti, hogy ha nem kell olyan nagy zenekar az aradi színháznak, akkor az a rezszi is lényegesen csökken. Kijelenti azonban, hogy nem szándéka nehézségeket gördíteni a színigazgató útjába, miután elismeri, hogy a művészek erejüket túlhaladóan dolgoznak. Még egy körülményre azonban felhívja Szendrey Mihály figyelmét. Ne osztasson ki drámai színészeknek operettszerepeket, mert furcsán veszi ki magát, hogy például Fekete Irénnel énekes, vagy táncos szerepeket játszatnak el.

Szendrey: Így van ez Párisban. Bécsben és Budapesten is. A mai viszonyok között még egy állami színház sem bírna ki két teljesen különálló együttest.

Lutai Cornel dr. megemlíti, hogy Fekete Irénnel táncos szerepet is játszottak, mire az igazgató elmondja, hogy Budapesten Csontos és Törzs is játszanak operettekben. A színügyi bizottság végül elhatározza, hogy ma még nem dönt a szubvenció kérdésében, hanem előbb megvizsgálja, eleget tett-e Szendrey Mihály a várossal kötött szerződése összes pontjainak és azután döntenek csak ebben a kérdésben.

Kimondja a bizottság, hogy átiratban interveniál Temesvár város vezetőségénél, hogy adja Szendreynek a temesvári városi színház bérletét.

A fűtés kérdésében Szendrey leszögezte, hogy a fűtőkészülék rossz és akármennyit fűtenek, a színházban még sincs meleg. Lutai dr. kijelenti, hogy még ebben az évben gondoskodni fog a város új fűtőkészülékek felállításáról, ami körülbelül egy millió lejtbe fog kerülni. Szendrey kéri, hogy a tél hátralevő részén a város fűtessen, mert a közönség kiszokik a színházból, ha ott hideg lesz, ő pedig nem bírja a nagy költségeket. Végül Lutai dr. javaslatára a bizottság elhatározta, hogy próbaütést eszközöl, amelyen pontosan megállapítja, mennyibe kerül a színház kifűtése Ennek megtörténte után visszatér az ügyre.

Tibor, a román színtársulat igazgatója engedélyt kér a felszólalásra és elmondja, hogy a Teatrul de Westnek majdnem minden város magyar színigazgatójával nézeteltérései vannak. Ferenczyvel valóságos botrányok voltak, Nagyváradon Janoviccsal szemben szinte brutálisan kellett fellépni, az egyedüli magyar színigazgató, aki testvéri szeretettel és előzékenységgel fogadta a társulatot, Szendrey Mihály, akinek kollegiális szeretetért ezen a helyen is köszönetet mond. Kifejti, hogy a ro-

Döntött a zsüri a Neptun-pályázatokról felett

Az első díjat nem adták ki. A három 20.000 lejes díjat építésznek nyerték. — A három tervből állítják össze a negyediket, amelynek alapján modernizálják a Neptunt.

(Arad, január 1.) Ma délután hat órakor ült össze az a zsüri, amely a Neptun modernizálására kiírt pályázatra beérkezett tervek felett döntött. Mielőtt a döntés kihirdetése megtörtént volna, a zsüri tagjai Lutai Cornel dr. elnöke mellett végigkritizálták az egyes tervezeteket és arra a megállapodásra jutottak, amit egyedül az Aradi Közlöny írt meg mai számában és amely szerint az első díjat nem adják ki, miután egyiket sem találják teljes egészében megfelelőnek. Elhatározták ellenben, hogy

három huszezer lejes második díjat kreálnak és egy tervezetet tízezer lejért vásárolnak meg.

A tényleges modernizálás a négy megvásárolt tervezet egybeolvasztása alapján történik, mindegyikből kivesszük azt, amit megfelelőnek találunk és egy tervezetet alkotunk belőlük.

Hosszas vita után a zsüri megállapodott abban, hogy a három, egyenként huszezer lejes díjat Soare si Aer (Nap és Levegő) egy körben szereplő M. betű, valamint S. D. A. jellegével ellátott tervezeteknek adja ki, míg tízezer lejért megvásárolja a „Hoc quoque fluit” jelmonddal ellátott tervet. Amikor a zsüri tagjai megegyeztek a döntésben, Lutai Cornel dr. elnök kivette Wertheim-kasszájából azt a borítékot, melyben a pályázat résztvevőinek neve szerepel. Megállapította a bizottság, hogy a boríték pecsétje sértetlen, majd Lutai dr. felbontotta. Megállapítást nyert, hogy

a Soare si Aer jellegű tervezetet Dömötör László és Fenyves Károly aradi építészek, a körben levő M. betűs tervet Steiner Jenő és Rigler Jenő építészek, az S. D. A. tervet Vlad Victor és Rafiroi Silvestru készítette el

és ők kapják így a huszezer lejes díjat. A tízezer lejért megvásárolt tervet Lyuba Cornel és Matei Huber temesvári építészek készítették el.

RÁDIÓ-KÖNYVTÁR megjelent kötetek:

1. Molnár János: Kibakorodás és kérésztől-ka bantartás ... P 3.00
2. Jovi za György: Az árajékultraesú csavok és azok alkalmazása ... P 2.40

Kapható:

GYÖZŐ ANDOR Könyvtárakadémiában Budapest, Vilmos császár-ut 24.

mán társulatnak is érdeke, hogy Szendrey még egy állomást kapjon, mert akkor többet tudna Aradon játszani.

A román társulatoknak — mondotta — a kisebbségi társulatokkal párhuzam kell működni és nem ellentétesen.

Szendrey érdekei tehát egyszersmind a Teatrul de West érdekei is. A maga részéről örülne annak, ha Szendrey megkapná a kért szubvenciót, de ugyanakkor a maga társulatára is kell gondolnia. Sorra kéri tehát a színügyi bizottságot, hogy ha Szendreynek szubvenciót ad, legalább ugyanannyit adjon a Teatrul de Westnek.

A bizottság tudomásul veszi a felszólalást, majd Lutai dr. arra kéri az igazgatót, hogy egyhavi műsort előre mutasson be a városnak. Közli, hogy a társulat érdekében megtöltötte a tisztviselőknek az ingyenes szállásjegyek kérését. A színigazgató kijelentette, hogy eleget tesz az elnök kívánságának, majd az egyik bizottsági tag felszólalására kijelentette azt is, hogy a közeljövőben román ezerek magyarra fordított darabjait adja elő az aradi színházban.

A másik két tervezetnél nem bontották fel a készítőik nevét rejtő borítékot. Csupán annyit állapítottak meg, hogy a „Cercul”, valamint a „Motto” modern jellegű tervezetek nem nyertek díjat. A város vezetősége annak közlésére kér fel bennünket, hogy felszólítja ezen két tervezet igazolt készítőjét, jelentkezzen a mérnöki hivatalban, ahol visszakaphatja a tervet. Az átvételnél be kell mutatni a mérnöki hivatal ama nyugtáját, amelyet a tervezet beadásakor adott.

Nagy tűz egy budapesti diákinternátusban.

Leégett a budai Ferenc József-Intézet.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata. Ma hajnalban tűz ütött ki a Budán lévő Ferenc József-Intézetben. A tűz a kupolacsarnokban keletkezett és ijeszítő gyorsasággal terjedt el a többszáz éves épületben. A bentlakó 350 diák és a Misszonyunk apácarend 17 apácája között óriási pánik keletkezett. Mire a tűzoltók kivonultak, már a folyosók fenyőoszlopai is égtek, úgy, hogy csak többórás megfeszített munkával sikerült lokalizálni a tüzet.

Az apácák lakosztálya teljesen leégett, a tanítást be kellett szüntetni ideiglenesen. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

— Harmincmillió frank passzív hátrahagyásával megszökött Párisból egy bankár. Párisból jelezték: Jelentették, hogy a Gazette du Franc ügyvel kapcsolatosan Pacquement báró ismeretlen helyre szökött. A szökés híre nagy feltűnést keltett Párisban, miután a báró körülbelül harmincmillió frank passzívát hagyott hátra. A tömeg megstromolta a báró bankját és csak a rendőrségnek sikerült a rendet biztosítani. A Paris Soir értesülése szerint ez ügyben is több letartóztatás várható.

Nyomában van a rendőrség Schleiszner Amália gyilkosának.

Valószínűleg egyik adósa gyilkolta meg az aradi zenetanárnőt. — Az elvetemült gonosztevő hétfőn délelőtt követte el tettét és még este is a lakásban tartózkodott. — Egy jegyzőkönyvből kitépelt papírszelet vezette nyomra a rendőrséget.

(Arad, január 18.) Schleiszner Amália, a borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolt zenetanárnő sirhantját már befedte a hótakaró. A gyilkosságot követő első napok lázas izgalmai elmúltak, de a város közönsége még ma is feltűnő idegességgel tárgyálja a tanárnő rejtélyes tragédiáját. Az aradi államrendőrség nyomozó osztályán éjeli-nappal dolgoznak a titokzatos gyilkosság kiderítésén és a mai napon olyan adatokat sikerült kinyomozni, amelyek a nyomozással megbízott rendőrtiszt jelentése szerint, valószínűvé teszik, hogy

a gyilkos hamarosan az igazságszolgáltatás kezébe kerüljön.

A mai napon felnyitották a meggyilkolt lakását és Niculescu főügyész, Ludosan vizsgálóbíró, Iancu Traian rendőrigazgató és Marinescu nyomozást vezető komisszár jelenlétében ismételten átvizsgálták a lakást.

Ennél a vizsgálatnál olyan adatokra bukkantak, amelyeknek segítségével sikerült a gyilkos nyomára akadni.

A nyomozás érdekében még nem hozzák nyilvánosságra a vizsgálat eredményét, annyit azonban kiszivárgott, hogy a meggyilkolt egyik szekrényében megtalálták azt a névsort, amelyben felsorolta adósaik neveit. A rendőrség ugyanis azon a biztosnak látszó alapon indult el,

hogy a gonosztevőt a meggyilkolt adósai között kell keresni.

A vizsgálat folyamán más rendkívül érdekes megállapításra is jutott a nyomozás. Mint az Aradi Közlöny jelentette, a gyilkos hétfőn délelőtt tizenegy óra után ment be Schleiszner Amália lakásába. Sikerült olyan észrevétel nélkül bejutnia, hogy a ház egyetlen lakója sem látta meg. A feltevés eleinte az volt, hogy a gyilkos a tett elkövetése után, tizenkét óra tájban, távozott el a lakásból. Tizenkét órakor ugyanis, a teljesasszony bekopogtatott az ajtón, de Schleiszner Amália nem jelentkezett. Az első megállapítás szerint, akkor már a gyilkos sem volt a lakásban. A mai vizsgálat kiderítette, hogy

a gonosztevő tizenkét órakor még a lakásban tartózkodott és épen azért nem mert eltávozni, mert a teljesasszony bekopogott és később is attól félt, hogy menekülését észreveszik.

A vizsgálat olyan adatok birtokába jutott, amelyekből megállapította,

hogy a gyilkos megvárta, amíg teljesen besötétedett és csak késő este hagyta ott borzalmas tettének színhelyét.

Azt még ma sem lehetett teljes bizonyossággal megállapítani, hogy a gyilkos vitt-e el valamit a lakásból. Schleiszner Amália rokonai úgy tudják, hogy a tanárnőnek nagyértékű ékszerei voltak. Az ékszereket nem találta meg a vizsgálat, de nem lehetetlen, hogy Schleiszner Amália nem tartotta lakásában értékeit. Ismerőseinek többször hangoztatta, hogy nem szeret pénzt, vagy egyéb értéket magánál tartani. Ezt a feltevést az is bizonyítja, hogy két nagyértékű hegedűjét több ízben kikölcsönözte.

Ma kiderült, hogy a meggyilkoltnak két aradi pénzintézetnél több, mint kétszáz ezer lei betéteje volt, amelyből meggyilkolása előtti néhány nappal harminc ezer lejt kivett. Bizonyos, hogy erre az összegre azért volt szüksége, mert valakinek kiakarta kölcsönözni. A ma este tartott helyszíni szemlénél a bizottság azon a helyen, ahol a holttest feküdt, egy papírszeletet talált, amely valószínűleg jegyzőkönyvből lett kitépve.

A papírszeleten látható, hogy dulakodás közben szakadt ki a jegyzőkönyvből.

Ez a tény ismét előbbrevítte a nyomozást. Azt a feltevést igazolja ugyanis, hogy a gyilkos-

Egyre jobban tombol a fagyhullám Aradon.

Ma befagyott a Maros és 18 fokos volt a hideg. Havazások ország-szerte. Külföldön is állandóan nagyobbodik a hideg.

(Arad, január 18.) A fagyhullám teljes erejében dühöng Európa-szerte. Ma este Aradon mínusz 18 fokot mutatott a hőmérő és a Maros teljesen befagyott, úgy, hogy járni lehetett rajta.

De nemcsak Aradon, tombol a fagyhullám, hanem egész Romániában. Az ország minden részéről nagy havazásokat jelentenek. A vonatok nagy késéssel érkeznek. Moldvában hata mas hófúvás volt, amely számos községet teljesen elzárt a külvilágtól.

Külföldön is egyre nő a hideg. A budapesti jelentések szerint a hideg ott emelkedőben van. Debrecenben 19 fokot mutat a hőmérő, míg Ausztriában 17, Svédországban 35, Olaszország 17 s Franciaországban 25 fokos a

ságot egyik adósa követte el. Minden valószínűség szerint a kegyetlen tett elkövetése előtt a gyilkos, aki összekötetésben állott Schleiszner Amáliával, illetve nagyobb összegű tartozhatott neki, látni akarta a jegyzőkönyvet, amelyben az adósok nevei fel voltak sorolva, lehetséges, hogy azzal az ürügygel vette rá az urinőt a jegyzőkönyv megmutatására, hogy fizetni akar. Amikor Schleiszner Amália zekrényéből kivette a jegyzőkönyvet, a gonosztevő rávetette magát és dulakodás közben szakadt ki a ma megtalált lap, amelyen csak számok láthatók. A vizsgálat azonban, mint említettük, egy másik jegyzőkönyvet is talált, amelyen nevek vannak felsorolva.

A rendőrség ma délelőtt kihallgatta a teljesasszonyt, aki azonban nem tett érdemleges vallomást, csupán megerősítette azt az ismert dolgot, hogy a déli órák alatt két ízben is kopogott a tanárnő ajtaján. A holnapi nap előreláthatólag érdekes eredményeket fog produkálni a nyomozásban.

legnagyobb hideg.

A berlini jelentések szerint a nagy hideg miatt forgalmi zavarok keletkeztek ország-szerte. A külföldről érkező D. vonatok négy-öt óras késéssel érkeznek csak meg. A hajóforgalom is megakadt. A meteorológiai intézetek először nagy havazást, majd utána enyhülést jelentenek. Skandináviában teljesen megszakadt minden összeköttetés. A legsúlyosabb a helyzet Bajorországban, ahol az utakat egyes helyeken három méteres hó borítja.

A belgrádi je'entések szerint Jugoszláviában is nagy havazás van. Az Ujvidék—Nagybecskerek között közlekedő vonat e'akadt a hóban, ahonnan több hókével tudták csak kiszabadítani.

TELEFON 70.	ERZSEBET SLAGERMOZGO	TELEFON 70.
Ma d. u. 3. vasárnap d. e. 1/2, d. n. 3-10	szencziós Matiné.	Tolstoj regénye „Kreutzer-szonata.”
	a d. u. 5, 7 és 9 órákor utoljára	
Ramon Novarro: „Diákherceg” (Alt Heidelberg).		
Ho nap, vasárnap ól:	„ORLOW”	Nagy operett. Petrovich Szvelis Iáv, Vivien Gibson, Évi Éva, Hans Jun- ker 1929. 305. Old. a 105. sz.

Kolozsvári detektívek jöttek Sándor Imréért

Az Aradon elfogott nagystíliú betörő végigfosztogatta Erdély nagyvárosait, Aradi áldozatait közel negyedmillió lejjel károsította meg.

(Arad, január 18.) Ma délelőtt érdekes vendégek érkeztek az aradi államrendőrségre. A clujji (kolozsvári) rendőrprefektúra két detektívet küldött Aradra, hogy vegyenek részt a Sándor Imre ellen folytatott nyomozásban és annak befejezése után, a veszedelmes betörőt szállítsák Temesvárra, Váradra és onnan Kolozsvárra. Mint jelentettük, a rendőrségnek sikerült letartóztatni Sándor Imre nevű veszedelmes betörőt, aki végigrabolta az összes erdélyi városokat és az elmúlt héten Nagyváradon sikerült letartóztatni a szeretőjét, majd ő is fogságba került. A vakmerő ember azonban megszökött és egyenesen Aradra vette útját. Itt, mint a ma befejezett nyomozás kiderítette, rövid pár nap alatt, öt fosztogatást követett el.

A legutóbbi fosztogatásával, amely után sikerült letartóztatni, Zvanovits Lászlót károsította meg. Kántor János néven bement a Str. Cantacuzino (Határ-ucca) 52. számú házban lévő lakására, szállást kért és reggelre elvitte

szállásadójának összes ruháit. Ugyanezt a módszert használta a többi áldozataival szemben is. Killinger Ferenc Str. Lahovari (Trombita-ucca) 20. számú házban lévő lakásán Perényi néven mutatkozott be, Takács József Str. Blanduziel (Közép-ucca) 37. számú házban Pogány néven szerepelt, Rotár Péter Str. Oltuz (Illés-ucca) 151. számú házban lévő lakásban, mint Seres Árpád tisztviselő kért lakást és özvegy Tóthné Str. Gen. C. Coanda (Borona-ucca) 11. számú házában pedig mint Hönigesz követte el a fosztogatást. Mind az öt helyen ugyanazon módszerrel dolgozott. Az első éjszaka összeszedte az értékes tárgyakat és észrevétel nélkül eltávozott.

Mint a nyomozás megállapította, néhány nap alatt majdnem egy negyed millió lejjel károsította meg aradi áldozatait.

A veszedelmes embert innen Temesvárra viszik, ahol szintén számos bűntettet követett el. A kolozsvári detektívek végijárvák egész Erdélyt és mindegyik városban összeállítják bűnlajstromát.

II. K.

— **Mária özvegy királyné** Konstantinápolyba utazik. Bucarestből jelentik: Mária özvegy királyné holnap különvonaton Constantinápolyba megy öt napl údülésre. Kiséretében lesz Ileana hercegnő is.

— **Görögország és a jugoszláv diktatura.** Athénből jelentik: A külügyminisztérium hivatalos közleményt adott ki, amelyben a jugoszláv diktatúrával foglalkozva, leszögezi, hogy a diktatura proklamálása nem érinti a két állam barátságát, amely továbbra is fenntartandó.

— **Megnyit a magyar parlamenti muzeum.** Budapestről jelentik: Zsitvay Tibor házelnök ma ünnepélyes keretek között nyitotta meg a parlamenti muzeumot, amelynek részére értékes relikviákat szereztek meg, így többek között több 48-as miniszteri széket, közöttük Kossuthét is.

— **Egy diák halálos szerencsétlensége Lippán.** Megrendítő halálos szerencsétlenség történt tegnap Lippán. **Schorf Róbert** tizenhat éves felsőkereskedelmi iskolai tanuló egyik barátja társaságában, főbortjét tisztogatta. Barátja figyelméztette, hogy a fegyver meg van töltve, de a szerencsétlen flu tréfásan a fegyver csöve felé hajolt. Ebben a pillanatban eldőlt a flobert és a golyó Schorf Róbert mellét furta keresztül. Vérszen, csizme ellenül terült el a földön és néhány perc múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a golyó keresztüljutott a szívbe. A halálus eset nagy részvétet keltett Lippán. A helyi ügyészség elreagelte a holttest eltemetését.

— **Rokon kötelék fűzi Aradhoz az Erdélyi-ügy szakértőjét.** Az Erdélyi-ügy tárgyalása során több ízben említettük Kelemen Endre András dr. budapesti főorvos nevét, aki — mint ismeretes — a hatalmas némen, mint a védelem orvosszakértője szerepel. Nemcsak orvosi körökben, de a laikusok előtt is nagy meglepetést keltett Kelemen dr. szakszerű és alapos szakértői véleménye, amellyel szinte teljesen megdöntötte a vád orvosszakértőinek véleményét és nincs kizárva, hogy ezzel egészen új fordulatot adott az Erdélyi-pörnek. Kelemen dr. ugyanis a legutóbbi tárgyaláson kijelentette, hogy a májusi megkezdésnél a romlott sonkás zsemlyének volt nagyobb szerepe és teljesen alaptalan állításnak minősíti azt, hogy Forgács Anna halálát zsinogelés okozta volna. Érdekes körülmény egyébként, hogy Kelemen dr.-nak aradi ismeretségei is vannak. Az ismert budapesti főorvos, aki évekig a bonctani intézet első tanárja volt és jelenleg a Pápay-féle orvosi laboratórium főorvosa és tulajdonosa, aradi barátja, Elemér Gyula nyugalmazott vasuti ügyvéd leányát, dr. Elemér Irinát vette feleségül, aki szintén orvosnő, de már évek óta nem folytat praxist.

— **A Kaufman-ügy aktái visszaérkeztek a városházára.** Ma érkeztek a vizsgálóbírótól az aradi városházára Kaufman Kamil ügyének aktái. Mint ismeretes, a Kaufman-ügy revíziójával megbízott bizottság átkérte az aktákat, hogy előzetes tanulmány tárgyává tehesse. A bizottság most a volt gépüzemigazgatót akarja kihallgatni, azonban ezzel várni kell, mert Kaufman Kamil nem tartózkodik jelenleg Aradon. Az akták megérkezésével most már gyors tempóban lefolytatják a revíziót.

— **Gyöngecsontu, fejlődésben elmaradt gyermekeknek, gyöngé felnőtteknek csukamáriolaj helyett élvezetes csemege a poralaku Jemalt.**

— **Borzalmas gyilkosság Tulcea-ban.** Ma reggel az egyik tulceai szállodában borzalmas gyilkosságot fedeztek fel. Egy Tilius nevű athéni kereskedőt, aki pár nappal ezelőtt üzleti ügyekben érkezett Tulcea városába és a Romania szállóban szállt, szobájában az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek a legborzalmasabb módon meggyilkolták. A gyilkosok valószínűleg beretvával elmetstették a szerencsétlen görög kereskedő nyakát, átvágták az ütereit, azután egy fogásra felakasztották. A hatóságok először öngyilkosságra gondoltak, ennek azonban ellentmond az a körülmény, hogy a szobában dulakodás nyomai látszanak és a kereskedő minden pénze és érték tárgyai hiányzanak. A rendőrség a legnagyobb eréllyel megindította a nyomozást az ismeretlen gyilkosok kézrekerítésére.

Revízió alá veszik az állampolgársági törvényt. A nők is polgárjogot nyernek. — A törvényjavaslat február elején kerül a parlament elé.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirati jelentése.) Az igazságügyi minisztérium speciális bizottsága elhatározta, hogy a nőknek is megadja a polgárjogokat. Kimondotta továbbá a bizottság, hogy

revízió alá veszi az állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló törvényt,

megkönnyítve azok számára, akik jogok nélkül maradtak az állampolgárság megszerzésekor, különösen az új területeken. A törvényjavaslat február első napjaiban a parlament elé kerül.

Interpelláció a kamarában a chisinaui letartóztatások ügyében. A kamarában folyatták a felirati vitát. — A szenátus mai ülésén Costachescu ígéretet tett a zsidó oktatás megszerzésére.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kamará ma ülésén Jumanca kérdezi az igazságügyi minisztert, megfelel-e a valóságnak, hogy Chisinau-ban letartóztatták azokat, akik politikai amnesztiát követeltek. Kiseb jelentőségű felszólalások után a felirati vitára került a sor.

Popescu Zoica az első szónok, aki megállapítja, hogy ez az első szabadon megválasztott parlamentje Romániának. Foglalkozik a pártok helyzetével és kijelenti, hogy a liberálisok is életképesek, de nekik nem lesz tekintélyük az ország vezetéséhez, ha nem változtatják meg mentalitásukat. Beszél az agrárviisszaélésekről, majd azt állítja, hogy a liberálisok nem jól készítettek elő a háborút. Duca kétségbevonja az állítást és kijelenti,

hogy a hadsereg jól volt felkészülve a háborúra.

A szenátus ülésén Zipstein a tighvial főügyész ellen hoz fel panaszokat, mire Jumanca igazságügyi miniszter a vizsgálat megindítását igéri. Simu az állam és az erdélyi földgaztársaság közötti szerződés iránt érdeklődik. Dr. Niemrower főrabbi kérdezi Costachescu közoktatásügyi minisztertől, hogy milyen intézkedéseket tesz a zsidó vallás tanításának biztosítására. Kéri a minisztert, hogy teremtsen összhangot az iskola és az otthon között. Costachescu miniszter ígéretet tesz, hogy a zsidó oktatást meg fogja szervezni, számotvetve a vallás követelményeivel. A közoktatásügyi törvény most készülő végrehajtási utasításánál ezt a kérdést is rendezni kívánja.

— **Gürtler tovább védheti Pöffl-t, a gyilkos bécsi újságíró.** Bécsből jelentik: Ma folytatták Pöffl bécsi újságíró ügyének tárgyalását. A mai tárgyaláson dr. Gürtler, Pöffl védője, akit tegnap kitiltottak a tárgyalásról, bocsánatot kért az általa megsértett tanutól, mire a bíróság megengedte neki, hogy tovább is teljesítse a védői tisztelet. Dr. Pressburger, a gyilkos újságíró másik védője kijelentette, hogy nem vállalja a védelmet, mire helyébe dr. Riehl Walter, az ismert jobboldali politikus foglalta el. Dr. Eibenschütz bécsi ügyvéd kijelentette, hogy az újságíró az utóbbi időben az örült benyomását tette.

— **Fegyelmi eljárás a Tuka-ügy koronatanuja ellen.** Prágából jelentik: Az Express értesülése szerint, Tuka ügyének koronatanuja, Belansky tartalékos tiszt ellen, a besztecebanai kilencedik hadosztály fegyelmi eljárást rendelt el, miután vallomásaiban beismerte, hogy törvénybeütköző cselekedetet követett el. Tegnap harmadikban kobozták el a pozsonyi Grenzbote című napilapot, a Tuka-ügyben írt cikkei miatt.

— **Sikkasztó pénzbeszedő.** Budapestről jelentik: A Vilmos császár-úton lévő Mezőgazdasági Gépgyár feljelentést tett pénzbeszedője ellen, mert százezer pengőt elsikkasztott. A pénzbeszedőt a vidéken elfogták és megkezdték kihallgatását. A pénzbeszedő gazdag családja kijelentette, hogy megtéríti a kárt, ha a feljelentést visszavonják.

— **Amerikai szenátor a fegyverkező európai államok ellen.** Washingtonból jelentik: Tydings szenátor a szenátusban éles támadást intézett a fegyverkező Európa ellen. Felszólította a bankokat, ne adjanak kölcsönt olyan államoknak, amelyeknek a hadserege nagyobb, mint az Unióé.

— **Uj uccanevek Belgrádban.** Belgrádból jelentik: A városi tanács több új uccát nevezett el. Az egyiket Briand francia külügyminiszterről, a másikat Miklós cárról és a harmadikat Princip Gavrillóról, a szerajevói merénylőről nevezték el.

Iparos-bál

február

2.

Az Iparos Otthon Kulturházában.

— **Nagy földrengés Venezuelában.** New-Yorkból jelentik: Venezuelában nagyarányú földrengés pusztított, amely nagy károkat okozott. Eddig 25 halottról tudnak.

— **Elgázolta az autót.** Sulyos baleset történt ma délután Aradon, a Központi Szálloda előtt. Egy gyorsan rohanó automobil elütötte Grosz Sándor ujaradi munkást, aki jobb kezén súlyos sérüléseket szenvedett. A sérült ember sebeit a kórházban kötötték be. Az autót számát egyelőre nem tudják, mert az tovább robogott. A feljelentés alapján a rendőrség bevezette a szigorú nyomozást.

— **Ha a faluban nincs tűzoltóság.** Egyik legutóbbi számunkban hirt adtunk róla, hogy Buteniben (Körösbökény) keddről-szerdára virradó éjszakán Biennstock József ot-tani malomtulajdonos és lisztkereskedő háza és abban lévő üzlete leégett. A tüzet, mint azt a vizsgálat megállapította, a felületes kémény-tisztítás idézte elő, hogy azonban a tűznek csaknem az egész ház, sőt annak berendezése is áldozatul esett, az annak tudható be, hogy Körösbökényben nincs tűzoltóság. A ház kigyulladásá után csak egy fél óra múlva sikerült előteremteni egy rendőrt és félrevertni a harangokat, hogy a község lakói tudomást szerezzenek a tüzről és hozzáfogjanak az oltáshoz. Nagy sokára kihúzták a község háza udvaráról a régimódi tűzifecskendőt, amelyhez azonban nem akadt hozzáértő ember. Még egy félóra kiülőadásba került, míg a fecskendő működni kezdett. Így történt aztán, hogy a fél háromkor keletkezett tüzet csak reggel 6 órára tudták lokalizálni, de addigra elpusztult a ház, a lakásberendezés és az üzlet. Ez a szomorú figyelmeztetés alighanem fel fogja hívni az előjáróság figyelmét arra, hogy egy ilyen 5000 lakóju községben szükség van önkéntes tűzoltóságra, amely hasonló esetekben megvédi a dolgozó emberek egész életre kiterjedő munkálkodásának eredményét.

— **Műhelytűz Aradon.** Ma este hét órakor jelentették az aradi tűzoltóságnak, hogy az Orczy-utca 2. számú házban tűz keletkezett. A helyszíntre megérkezett tűzoltóság megállapította, hogy az udvarban lévő asztalosműhely gyulladt ki. Fél órai munka után sikerült a veszedelmesnek látszó tüzet eloltani. A kár meghaladja az ötvezezer lejt. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani.

— **Tizenkét gyanús embert tartóztatott le az aradi rendőrség.** Az aradi államrendőrség az éjszaka folyamán nagyszabású razzia-tartott, amelyen tizenkét gyanús embert tartóztatott le. Az elfogottak között két nő is van, akiket, mint súlyos veneriás betegeket, a kórházba szállítottak. A többiek ellen folyik a nyomozás.

— Sajtóból az Ujságíróklubban. Gyertyaszentelő éjszakáján, a régi békeévek csillogó táncstélyeinek minden káprázatos varázsa megelevenedik az aradi Ujságíróklubban, ahol az aradi ujságírószervezet rendezel meg az idény legelőkelőbb bálját. A Sajtóbál agilis rendezőbizottsága ugyanis mindent elkövet, hogy ezt az éjszakát minél emlékezetesebbé tegye s ezért nagyszerűbbnél-nagyszerűbb meglepetéseket készít elő a bál résztvevői számára. A Sajtóbálon csak az Ujságíróklub tagjai, valamint a meghívottak és hozzátartozók jelenhetnek meg.

— Hatalmas viharok dúlnak Bukovinában. Cernautiból jelentik: Bukovinában már napok óta hatalmas hóviharok dúlnak. Egyes részekben a nagy hó miatt a forgalom teljesen megbénult és a megrongált telefonvezeték miatt Cernautiból csupán a legközelebbi községekkel lehet beszélni. A cernauti—bucuresti-i és a campolung—bucuresti-i gyors ma hajnalban a nyílt pályán elakadt, úgy, hogy csak hóke segítségével tudott a legközelebbi állomásig eljutni.

PREMIERI HÖLNAP, VASÁRNAP PREMIERI

CAFFE ELECTRIC

(TALALKAHELY).

Egy nagyváros modern élete.
Főszerepben:

NINA VANNA és IGO SYM

az APOLLOBAN.

— Uj exportintézeteket állít fel a magyar kormány. Budapestről jelentik: A minisztertanács a napokban foglalkozik a felállítandó új exportintézetekkel. Két intézetet állítanak fel, a külkereskedelmi intézet az agrárexportra fogja a főszerepet játszani. Ezen intézmény keretében nem történik üzletkötés, a cél csupán a külföldi piacok megszerzése.

— A macska megevett egy csecsemőt. Párisból jelentik: Vannes közelében lévő tanán egy asszony öt gyermeket kapott gondozásba. Tegnap reggel, amikor felébredt, megborzadva állapította meg, hogy az egyik gyermek halott és bölcsőjében a ház macskája ül, amely félig már felfalta a gyermek fejét.

— A Minorita Kulturházban ma, szombaton a dalestély fél kilenckor kezdődik. Vezető Szablóczky János. A műsoron szavaltat, melodráma, ének szerepel. Belépődíj nincs. Ülőhelyek előjegyezhetők a „Vasárnap”-nál.

— Pászkaeladás. Az aradi izr. neolog hitközség az idén a pászkát a losaselli orth. izr. hitközség sütődjéből szerzi be. A pászka finom, fehér lisztből, jól kisütve, vékonyra nyújtva a legkényesebb ízlést is ki fogja elégíteni. Egy kilogramm 35 lejbe kerül. Felkérjük az érdekelteket, hogy pászkaszükségletüket február hó végéig a hitközség irodájában (zsidó templom épület) jelentsék be, mert nem lesz módunkban később bejelentett igényeket kielégíteni. A pászka ára az előjegyzésnél kifizetendő. Az előjáróság.

— Miss Aradot választanak az aradi iparosbálon. Az idei bál szezón egyik legnagyobb sikerűnek ígérkező táncmulatsága az aradi iparosbál lesz, amelyet február 2-án, szombaton tartanak meg az aradi Iparos-Otthon Kulturházában. Az estély szenzációja a színvonalas műsoron kívül Miss Arad megválasztása lesz. A legszebb aradi leány mellé, aki pompás ezüstkoszorút kap, két udvarhölgyet is választ az e célból összeállított zsűri. Az Iparosbál előkészületei már javában folynak. — Száztagu női és százhusztagu férfi rendezőbizottság fáradozik a siker biztosítása érdekében. A hatalmas befogadóképességű új nagyterem előreláthatólag szűknek fog bizonyulni, olyan nagy az érdeklődés az Iparosbál, de különösen az iránt, hogy ki nyeri a Miss Aradot megillető ezüstpálmát.

— Eltévedt a hóviharban és megtagyott. Prágából jelentik: Kálmán Richard, a Cseh Távirati Iroda igazgatója január 15-én az Óriás-hegységben síkirándulásra ment. Kirándulás közben a nagy hóviharban eltévedt és Mannstein és Hoherraben között megtagyott. Holttestét csak másnap reggel találták meg.

— Magyar Ilma képkiallítása a Kulturpalota kistermében nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.

Uj földrészt akar felszínre hozni a Földközi-tengerből egy német mérnök.

Sörgel müncheni mérnök grandiózus terve a Földközi-tenger szintjének lesüllyesztésére, aminek következtében eltűnnének a Riviera strandjai, Velence lagunái és helyükbe egy óriási új földterület kerülne elő a tengerből. — A Földközi-tenger kiszivattyúzása révén ellátnák vízzel a Szaharát.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Néhány hét óta szenzációs cikkek jelennek meg különösen a német és az olasz sajtóban arról a fantasztikus tervről, amely egy müncheni német mérnöknek, Hermann Sörgel kormánytanácsosnak agyában fogamzott meg. Hermann Sörgel egyik legkiválóbb német építész, aki fiatal kor ellenére a szakkörökben általános elismerést vívott ki eddigi munkázkodásával és így bizonyos, hogy ha újabb grandiózus eszméje sokak szemében kivihetetlennek is látszik, ő azt teljes alapossággal és komolysággal gondolta végig.

A német mérnök nem akar kisebb dolgot végrehajtani, mint

ki akarja szárítani a Földközi-tenger medencéjének egy részét és ezzel Európa kontinentális törzséhez hatalmas termőterületet akar csatolni.

A végrehajtandó munkálatok olyan hatalmas erőforrásokat nyitnának meg, amelyek egész kontinensünket elektromos energiával láthatnák el.

Amikor a terv nyilvánosságra jutott, annak ellenére, hogy részletei még nem voltak ismeretesekek, az olasz sajtóban nagy nyugtalansággal kommentálták Hermann Sörgel eszméjét. A Corriere della Sera hatalmas cikkben számolt be arról, hogy egy német mérnök ki akarja szárítani a Földközi-tengert.

A terv felvetője helyreigazítja azt a tévhitet, mintha ő a Földközi-tenger kiszáraitását tervezné. Az ő terve arra irányul, hogy a mediterráneum víztükrének felszínét bizonyos mértékben lesüllyesse. Ha a Földközi-tenger mélységi viszonyait figyelembe vesszük, a víz felszínének kétszáz méterrel való süllyesztése már hatalmas földterületeket hozna felszínre, mert úgy az európai, mint az afrikai partnak közelében jó darabon a tenger mélysége sehol sem haladja meg a kétszáz métert.

Hogyan akarja megvalósítani tervét Sörgel mérnök?

Sörgel mérnök grandiózus tervének kivételét a következő érdekes módon képzei el. Szerinte egyszerűen a gibraltári tengeri kaput és a Boszporust kellene olyan módon elzárni, hogy a felszíni víz beáramlását megakadályozzák. A Boszporus elzárása nem is lenne túlnehéz technikai feladat, annál súlyosabb nehézségekkel kellene megküzdeni a gibraltári tengeri kapuban, mert a gibraltári szoros szélessége átlagban tízenöt kilométer. — Sörgel óriási gátak építésére gondol, tehát magáévá teszi azt a fantasztikus tervet, melyet Amerikában már régebben felvetettek a Golfáramlás elzárására.

Sörgel a gát építését úgy tartja keresztülvihetőnek, hogy a Sierra Nevada egy részét évek munkájával Gibraltártól nyugatra a tengerbe süllyesztené. A Földközi-tengernek két végén való elzárása után a víz felületének lassu süllyesztése önmagától következne be. Ez a folyamat azonban olyan hosszadalmas lenne, hogy a természetnek technikai eszközökkel kellene segítségére lenni. Ezért itt Casse-szivattukat kellene alkalmazni, vagyis hatalmas szivattyutelepeket kellene építeni,

a kiszivattyúzott vizet pedig a Szahara-

— A nyugdíjasok figyelmébe! A volt MÁV nyugdíjasok, akik az állomáson veszik fel illetményeiket, folyó hó 20-ikán, vasárnap délután három órakor, az egyesületi helyiségünkben jelenjenek meg. Az Acsev nyugdíjasokat utólag értesítjük, hogy nyugdíj után járó globális adóváltásait mindenki személyesen készítse el, mert az egyesület felmerült akadályok miatt nem vállalhatta el. Özv. Ferenczi Jánosné 32.822 lej nyugdíj-hátralékát Simeria (Piski) állomáson vegye fel, özv. Rádal Jolán 6217. Schneider Mihály 9850 lejt

sivatag vízzel való ellátására lehetne fordítani.

tehát egy csapással két legyet ütneek.

Megváltozna egész Európa képe.

A terv keresztülvitele óriási változásokat idézne elő Európa életében. Hatalmas területű földterületek kerülneek felszínre.

Az Adria csaknem egészen eltűnne. Itália és a Balkán között épen olyan nagyságú új földterület születne, mint aminő maga a félsziget.

Ezen azonban nem lennének hegységek, mert mint az Adrián végzett mélységi kutatások mutatják, a tenger feneké itt meglehetősen egyenletes. Ezen az újonnan nyert területen virágzó agrikulturna fejlődne ki és Európának új éléskamrája nyílna meg.

Ugyancsak létrejönne a barnaszén-korszakban megszokott kapcsolat Afrika északnyugati partvonala és a Pyreneuc, meg az Apennin-félsziget között. Szicília a tuniszi tengeri kapu eltűnésével Északafrikához csatlakoznék és

ezen az egy helyen nagyobb darab föld kerülne felszínre, mint amekkora Németország.

Az Égei-tenger csaknem egészen eltűnne és a Balkán egybefüggne Kis-Azsiával.

A Földközi-tenger mellékén létesítendő erőművek

egész Európát ellátnák elektromos energiával és az összes vasutakat elektromos erővel lehetne üzemben tartani.

mert tízenöt kilométer szélességben lehetne óriási energiátömegeket nyerni.

A Földközi tenger óriási felülete ma jótékony klímabálozó és elszigetelt a Szahara hatását a mediterráneus Európától. Kérdéses, vajjon az új földek nem változnának át sivatagokká és Európa egész déli része klimatikus szempontból ne érezné hátrányát annak, ha a Földközi-tengert szivattyúznák. Azután mi lenne a csodaszép Riviérával, amelynek strandja egyszereiben eltűnnék és a Riviera összes városai megsínylenék, hogy belső városokká lennének. Mi történne Velencevel, amelynek lagunái eltűnnének és idegenforgalmának nagy része megsemmisülne? Ha a Boszporust elzárják, a Fekete-tengerből és a Káspi-tóból újra egységes vízfelület lesz és a Don, meg a Volga torkolati vidéke között elterülő föld újból tengerré változnék.

A merész terv felvetője ezekre a kérdésekre egyelőre nem ad feleletet, hanem igyekszik eszméjének propagandát csinálni. Mint mondja, Japánban, Amerikában, Spanyolországban és Oroszországban máris nagy érdeklődés mutatkozik kezdeményezése iránt. A legfontosabb kérdés természetesen az óriási töke egybehozása. Sörgel az amerikai pénzpiacra számít. Annyit azonban ma is beismer, hogy nemzedékekre szóló vállalkozásról van szó. Technikailag a kivitel nem tartja különösen nehéznek. Ugyanazt a feladatot kell itt megoldani, mint a Walchen-távi erőműnél, csak hogy persze óriási arányokban. Szerinte az eszme sokkal realisabb, mint azok a technikai kérdések, amelyekkel ma már komolyan foglalkozik a tudományos világ, mint a Golfáram elterelése, vagy a világűrben való hajókázás.

Arad-állomás pénztáránál fölvehetnek. A többi hátralékot is megsürgöttük. — A tagdíjhátralékok befizetését kérjük. Az elnökség.

— Dr. Pascutiu Sever városi orvos rendel délelőtt 11—1-ig, délután fél 5—6-ig. Strada R. Veliciu (Lipót-ucca) 2. sz. Szegény betegeknek ingyen rendelés és orvosság.

— Fürst és Adler ujaradi tánciskola növendékeivel 19 én, szombat este 9 órakor táncrevüvel egybekötött vizsgabálat rendeznek Ujaradon a „Kornett”-vendéglőben. Zenét a Kari-jazzband szolgáltatja.

Orvosszakértők vitája a mai Erdélyi-tárgyaláson.

Kelemen dr. a védelem, Minnich és Kenyeres professzorok a vád szempontjából vitatták a boncolás adatait. — Erdélyi kinevette az elnököt.

(Az Aradi Közlöny Budapesti kiadójának távirata.) Az Erdélyi-ügy mai zárt tárgyalásán Kelemen dr. ellenőrző orvosszakértő előadta szakvéleményét Forgács Anna legbensőbb életéről, majd véleményadását nyilvános tárgyaláson folytatta. Kijelentette, hogy minden adat arra vonatkozólag, hogy Forgács Anna maga vette-e be, vagy pedig idegen kéz adta volna be a veronált, amely mindamellett nem lehetett halálos adag. Arra sincsen adat, hogy fulladásban halt volna meg. Hivatkozik Haberdá professzor véleményére, odakonkludálva, hogy Forgács Anna természetes halállal halt meg.

A véleményre Kenyeres dr. orvosszakértő reflektál, aki kijelentette, hogy az ellenőrző szakértő többször ellágyta az orvosi alapot. Csúfán a lelet a fontos és nem a vélemény.

— Részvettem az egész tárgyaláson — mondotta — és az egész anyag alapján adtam meg véleményemet, nem pedig Haberdá alapján.

Kifejti, hogy nem döntő fontosságú az a körülmény, hogy Anna kötőhártyáján hiányzanak a véryomok. Ezek a rothadás következtében is eltűnhetnek. A barázdák, úgy állhatnak elő, hogy a zsineget erősen a nyakra szorították. Könyvvel a kezében folytatja az orvosszakértő Kelemen dr. állításainak cáfolatát:

— Ismétlem — jelentette ki — semmi magyarázatát nem találok a természetes halálnak. A halált csak fulladás idézheti elő. A pondviselés bennünket ebben az ügyben a vál oldalára állított. Kelemen dr. nem nyilatkozott a halált előidéző közvelein okokról. Nem fontos az, hogy az ágy rendben volt, hiszen azt igen könnyen hozhatták rendbe. A morium mennyiségét is nehezen lehet megállapítani, de az viszont bizonyos, hogy Annának nem volt szívbaja. A nyakon levő elváltozásokat izzáadás nem okozhatta és megmaradok ezért ama

feljegyzésem mellett, hogy a barázdák az élő testben, erőszakos nyomásra keletkeztek. A természetes halálról szóló vélemény tehát teljesen alaptalan.

Minnich dr. teljes egészében fenntartja a szakvéleményét és kijelenti, hogy a nyakcsérülések a zsinegelés következtében keletkeztek. Az akasztáshoz és zsinegeléshez elmaradhatnak a véráramlások és teljesen mindegy, hogy a tettes merre csavargatta a zsineget.

— Itt nincs tettes — szól közbe a védő.
— De a tanár szerint van — mondja Erdélyi.

Az elnök elvágja a vitát azzal, hogy a tettes szó használata helyes, mire Erdélyi nevetni kezd. Az elnök rendreutasítja, majd ismét Kelemen dr. szólal fel. Kijelenti, hogy a boncolásra vonatkozó aggályait fenntartja, vagy a jegyzőkönyv nem helyes, vagy a fénykép téves. A halál okát szándékosan nem jelölte meg, rongéfor okért. Így zsirembolja is

Különös merénylet egy pankotai lelkész ellen.

Valaki villamos áramot kapcsol lakása kilincsébe és a hazatérő papot majdnem agyonütötte az erős áram.

(Pankota, január 19.) Különös kalandban volt része tegnap este Kun Zoltán pankotai református lelkésznek. Az Aradon is ismert, közszeretettel álló tiszteletes tegnap, az esti órákban tért haza lakására. Amikor azonban kezével megérintette a kapukilincset, hirtelen, mintha villámcsapás érte volna, megtántorodott és egész testén erős rángás futott végig, ami valósággal oda kötötte a kilincshez. Végre nagynehezen elrántotta a kezét és ekkor megállapította, hogy valaki egészen különös módon akart merényletet elkövetni ellene.

Az ismeretlen merénylő ugyanis villanyvezetékkel szerelt a kilincshez s ha Kun Zoltán végre is nem tudja elrántani a kezét, valószínű, hogy az esetnek komolyabb következmé-

szelhető Anna csipőjén, ahol zsirázóvetsérlést szenvedett. A szív vértelensége az elvérzés mellett szól, a rothadás be nem állta pedig a fulladás ellen szól. Elképzelhetetlen, hogy mérgező szurrant be Annához. A májusi mérgezés nem volt súlyos, a zsinegelési barázdák pedig erősen különböznek az Anna nyakán levő barázdáktól. Annál eszméletlen állapotban negyedórát kellett volna fojtogatni, hogy eredményt érjen el. A legorósebb férfi is képtelen görcsösen szorítani a zsineget anélkül, hogy a zsineg elmozduljon, illetve nyomot hagyjon. A zsinegnyom pedig nincs.

— Haberdá szakvéleménye megegyezik az enyémmel — mondotta.

A tárgyalás folytatását keddre halasztották.

Tegnap Scherman, a világhírű grafológusnak megmutatták Erdélyi egy kétéves levelét, anélkül, hogy tudta volna kiről beszél.

— Az írást látva — mondotta a grafológus — elfog a borzadály. Az író életmódja rettenetes mélységbe viszi. Sok bestialitás van benne, de gyáva. Lelkiileg megrészegszik, tudat alatt cselekszik, de nem tud tetteiért felelősséget vállalni.

nyei lesznek. A különös merénylet az egész községben nagy mebotránkozást keltett s a csendőrség megindította a nyomozást a tettes kiletének megállapítása végett.

— Hat hónapra ítéltek egy férjgyilkos kapitányt. Belgrádból jelentik: Ma ítélkezett a bíróság Szavics Dragutiné felett, aki férjét, egy nyugalmazott kapitányt, fejszével anyónverte. Az asszony kijelentette, hogy tettét önvédelemből követte el, a férje fojtogatta és erre öntudatlanul fejszét emelt és rásújt. Érdekes, hogy a gyermekek is az apa ellen voltak. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével, hat havi fogházra ítélte az asszonyt.

A királyné csipkekendője.

Egy férj emlékirataiból.

Az időben általános felháborítást keltett ott-hon a detektív-tudományom. Minekután megérkeztem kies lakásunkba, karta, de átható szemle után a következő előterjesztést intéztem családi fészünk főparancsnokához:

— Maga, kedves, ma az íróasztalomnál működött, folytatólag a modern irodalom remekeit a karosszékeimben olvasta, szemlét tartott a spájzban és a hálószoba díványán aludt egy sort.

Feleségem szája tátva maradt.

— Hogyan lehetett ezt megállapítani?

— Az intuíció, tisztára az intuíció segítségével.

— A tintatartó dugója vissza van helyezve, a toll száraz. Ebből nem láthatja.

— Nem is.

— A könyvem már a helyére tettem. Miből tudja, hogy éppen a karosszékeimben ültem.

(Részemről rejtélyes mosoly.)

— Almos a tekintetem?

— Szó sincs róla. Inkább elragadó.

— Honnan veszi hát, hogy szunyókáltam?

— Tudom. Megállapítottam.

— De ép, hogy a hálószoba díványán, mikor három volt a lakásban?

— Ez az én titkom.

— Az asszony nyelt egyet.

— Mindent megérték, ámbar nem érték semmit. Csakugyan jártam a spájzban, azonban ha olyan nagyon okos, mondja meg, mit kerestem ott.

— A nullás tíz körül volt dolga.

Ném olyan mozdulatot tett, mintha el akar na ájulni, de ismerve hidegvéréimet, még idejében meggondolta magát.

— Boszorkány! — sziszegte a fogai mögül.

— Pardon, feleltem én szokott udvariaságommal, férfiben nincs.

— Tudja, hogy maga veszedelmes ember?

— Valamikor régen terjesztett rólam néhány mama ilyen regét, de nekik sem volt igazuk.

A dolog abbamaradt, azonban más alkalommal azt mondom:

— Nézze, lám, mit járkál maga a csirkeketrec körül? Bizza a mindenesünkre.

— Ki mondta, hogy ott jártam?

— Tudom.

— Alighanem a házmesternétől.

— Nem szoktam vele szóba állni.

— Hát akkor?

— Hát akkor a házmesterné árulta el azt is, hogy a mosdószekrény aljában az ócska csipők közt keresgél?

Ném három lépést hátrált és úgy nézett rám, mint az idvezültekre. (Az egyszerűség kedvéért mondhatnék örültem is, de ha már rólam van a szó, inkább az idvezültekhez ragaszodom.) Két kezét védőleg maga elé tartotta, majd vizsgálni kezdte a falakat, hogy melyikre fogok felmászni?

Napokon át a buskomorság jelei mutatkoztak rajta, mert mit ér az élet, ha rájönnek az ember minden lépésére, végül is lénytelen voltam magamat leleplezni:

— Ne keressen bennem titokzatosságot, inkább vigyázzon a zsebkendőire. Mert ahol megfordul, mindenütt ellágy belőlük egyet. Az íróasztalom, a spájzban, a karosszék mellett. Irigylésreméltó életén, hogy úgy mondjam, vörös fonálként húzódik végig az ellágyott zsebkendő, ennyi az egész.

— Csakugyan! — mondta gyermekki mo-

sollyal.

Azzal fölkel a helyéről, egy bataszt holmit a széke alá ejtett és mellém telepedett az asztalhoz.

Jóval később tudtam meg, hogy ez általános női szokás, a zsebnélküli ruhát divatja az oka. Az aranyosok beszélnek, beszélnek és amint kinyitják (nem a szájukat), a kezüket, a zsebkendő leesik. Ott is marad mértföldjelzőként egész napi járásuknak, kelésüknek.

— Jóditsunk mozgalmat, ajánlottam, a késés rendezésére.

— Mit ért maga ehhez!

Már le voltam lenlezve, hiába beszéltem. A zsebkendők továbbra is helyet foglalnak művelt családom asztala alatt, viszont intím ünnepeken én diszitettem fel kendőkkel annak a székek mind a négy lábát, amelyiken a feleségem ült. Ezzel gyekeztem mint udvarias ember hódolni a szokásoknak.

— Nem szép ez a szórakozottság, mondtam még tegnap.

Ma aztán felelnek a legszebb álmomból, az asszony lengett az ujságot.

— Ide nézzen, olvassa! A spanyol királyné is elvesztette a zsebkendőjét.

Annyi az új törvény, rendelet, hogy nehezen ismerem ki magam bennük. — hamarosan nem tudom hát, bezárnak-e azért, amit feleltem. Nevezetesen azt feleltem:

— Egész természetes, végtére a királyné is asszony. Hogy rangban hol áll, az közjogi kérdés, de mint Isten teremtménye csak asszony.

— Na hát! — mondta erre a feleségem.

Mivel pedig ez egyike azoknak a speciálisan nőies csonka mondatoknak, amelyek kizárják a további párbeszéd lehetőségét, a baloldalomra fordultam és folytattam az alvást.

Bob.

Höfer Baby-krémet használjon kipálás ellen. (Tubusban való)

Ma este Hajós-bál a Fehér Keresztben

Jogerősen megszüntették a vizsgálatot dr. Tagányi Sándor ellen.

Az Aradi Ipar- és Népbank felszámolásának epilógusa. — A bíróság nem talált anyagot a vizsgálatra. — A temesvári tábla döntése jogerőre emelte az aradi ügyészség véleményét.

(Arad, január 18.) Az Aradi Ipar- és Népbank felszámolásával kapcsolatos egyik esemény ügyében most érdekes fordulat állott be. Mint ismeretes, dr. Tagányi Sándor, az Ipar és Népbank igazgatóságának egyik tagja ellen 1928. júniusában a betétesek egy csoportja büntető feljelentést tett az aradi ügyészségen, sőt vagyonának zár alá vételét is kérte.

Az ügyészségről a feljelentés a közben már Aradról eltávozott Radu Pascu vizsgálóbíró elé került, aki a bevezetett előnyomozás során megállapította, hogy a vizsgálat bevezetésére kellő indok nem áll fent és ezzel a véleményezéssel visszaküldte az iratokat az ügyészséghez, amely a vizsgálóbírói vélemény alapján kimondta, hogy

a vizsgálat elrendelését nem tartja szükségesnek.

Az érdekeltek a végzés ellen felebbezést jelentettek be a temesvári táblához, amelynek Antonescu—Aslan tanácsa tegnap foglalkozott ezzel az ügyvel. A táblai tárgyaláson Tagányit dr. Fischer Jenő és dr. Cotiuu Romulus ügyvédek képviselték, míg a felebbező betétesek csoportjának jogi képviselőjét dr. Sárba György látta el.

A tábla a felebbezést elutasította ugyanazon indokok alapján, mint aminőkkel annakidején az aradi ügyészség élt. Ilyképp az aradi ügyészség végzése, amely kimondta, hogy a Tagányi elleni vizsgálatnak, valamint vagyonra zár alá vételének helye nincs, jogerőssé vált.

Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.20 Béc 73.07.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 18.) Berlin 123.65, Amsterdam 208.50, Newyork 520, London 2522, Páris 20.33, Milánó 27.21, Prága 15.39, Budapest 90.69, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.20, Béc 73.07.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 18.) Devizák: Páris 6.51, Berlin 39.65, London 807, Newyork 166.25, Milánó 8.74, Zürich 32, Prága 4.93.50, Béc 23.40, Budapest 29.10, Varsó 18.80. — Valuták: Napoleon 645, márka 39.50, léva 1.16, török lira 0.81.50, angol font 805, francia frank 654, svájci frank 32, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 2.90, dollár 165, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23.25, pengő 28.00, cseh korona 4.00.

Tettenérték a betörőt egy aradi lakásban.

A lakás tulajdonosnője megzavarta munkájában a betörőt, aki elmenekült.

(Arad, január 18.) Arad egyik legforgalmasabb uccáján ismét vakmerő betörés történt. Magyar Jánosné Bu. Carol I. (Erzsébet-körut) 60. számú házában levő lakásába hatolt be egy betörő, aki két értékes télikabátot vitt el. A tettest munkája közben megzavarták és ennek köszönhető az a körülmény, hogy a lakásban levő egyéb értékeket nem bántotta. Magyar Jánosné tegnap este hét órakor távozott el lakásából. A moziba ment, fél nyolc óra után különös nyugtalanságot érzett és meghatározta, hogy hazasiet. Az uriasszony lakásának két bejárata van. A főbejáraton lépett be az előszobába, felcsavarta a villanyt és ebben a pillanatban erősebb zaj hallatszott ki a szobából. Besietett és még hallotta, hogy valaki keresztül siet a szobákon és a mellékkijáraton keresztül lerohan a lépcsőn.

A betörő álkulccsal hatolt be a lakásba. A kályha mellett talált tüzkaparó-vassal felfeszítette az egyik szekrényt, amelyből egy rövid, opozongalléros cérii télikabátot és egy kakaobarna nyest opozonos női kabátot vitt el. Már hozzáfogott a másik szekrény felfeszítéséhez is. A zárat nem tudta feltörni és a szekrény sarkát akarta kifeszíteni. Ebben a pillanatban lépett az előszobába Magyar Jánosné és a felcsavart villany láttára a betörő a két kabáttal elmenekült. A vakmerő betörésről a kifosztott urinő feljelentést tett a rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást.

Kettős könyvelés legyen-e a gépezemeknél?

A városi számvevőséghez akariák beosztani a városi üzemek könyvelőségét. — Petrescu vezérfelügyelő véleménye.

(Arad, január 18.) Aradváros vezetősége az utóbbi időben azzal a gondolattal foglalkozik, hogy megszünteti a városi üzemek könyvelőségét, miután az aradi városházának amúgy is van számvevősége. Ez esetben a gépezemi könyvelésből számvevőségi osztályt csinálnának az aradi városházán. A város vezetősége most abból az a kalomból, hogy Petrescu belügyi vezérfelügyelő Aradon van, meghatározta, hogy véleményt kér a vezérfelügyelőtől a kérdés megoldása ügyében és főleg azt igyekszik megállapítani, vajon a számviteli törvény vonatkozik-e a gépezemekre is. Ebben a kérdésben ma beszélgetést folytattunk a vezérfelügyelővel, aki a következőket mondotta:

— Miután a gépezemek a városhoz tartoznak feltétlenül a számviteli törvény rendelkezései értelmében kell, hogy eljárjanak. Ettől függetlenül — miután egyszersmind kereskedelmi vállalkozás is — vezethet kettős könyvelést. Sőt, miután kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik, jobb is, ha kettős könyvelést vezet. A városnál, ahol minden szigorúan a költségvetés alapján történik, nem kell ez, de az üzemek mégis kereskedelmi ügyleteket bonyolítanak le és talán jobb, ha ott megmarad a kettős könyvvitel rendszere. Természetesen ez a nézet csak generális vonatkozású s ha a város külön kérdést intéz ezirányban hozzám, tanulmány tárgyává teszem az ügyet és ugyancsak csak véleményt.

Közgazdaság.

Zürichben 3.12.50 a lej.

Helyi magánforgalom. (Január hó 18.) Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milánó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Béc 23.50, Zürich 32.17.50. — Áru: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 18.) Berlin 123.60, Amsterdam 208.45, Newyork 520, London 2521.87.50, Páris 20.32.50, Milánó 27.20.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.68.50.

Cipőket legelőbbban vehet SCHWARZBERGER & COMP. cégénél, Vörösmarty-u. sarkán

Rádióműsor.

Szombat, január 19.

— Romániai idő. —

Wien—Graz 12. Dél-élelti zene. 18.45. Zeneakadémia. 20.30. Celestino Sarobe (bariton) hangversenye. — Berlin 18. Délutáni zene. 21. Szórakoztató est: dalok és hangverseny. — Bern 17. Délutáni hangverseny. 18. Hangversenyközvetítés a Kursaalból. 23. Zenekari hangverseny. 23.35. Táncczene. — Breslau 17.30. Délutáni hangverseny. 21. Otto Nicolai „Die lustigen Weiber von Windsor“ operájának előadása. — Brunn 13.30. Déli hangverseny. 20. Könnyű zene. 22.15. Észak zenéje. 23.25. Kávéházi zene közvetítése. — Frankfurt 14.15. Déli hangverseny. 17.35. Táncczene. 21.10. Tarkaest. Utána: Táncczene közvetítése Berlinből. — Leipzig 17.30. Délutáni hangverseny. 20.30. Verdi „Akarcsbál“ című operájának előadása. 23.30. Táncczene. — 2. L. O. London és 5xx Daventry 14. Déli hangverseny a Carlton Hotelből. 16.45. Zenekari hangverseny. 20. Szórakoztató zene. 20.30. Nora D'Argel (szoprán) és Tophis Green (bariton) hangversenye. 24.35. Táncczene közvetítése a Savoy Hotelből. — Milánó 23.30. Déli hangverseny. 22. Egy opera közvetítése. — München 14.30. Délutáni hangverseny. 17. Kamarazene. 19. Schrammelzene. 23.45. Táncczene. 23.30. Éjjeli hangverseny. — Nápoly 18. R. Sanarica (szoprán) hangversenye. 22. Rádiókvintett. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Délutáni hangverseny. 20. Szórakoztató zene. — Stuttgart 16. Szórakoztató zene. 17.35. Délutáni hangverseny. 21.15. Schwáb-est. Utána táncczene. — Zágráb 18. Táncczene. 21.35. Stefi Segedi áriaestje. 23.10. Könnyű esti zene. — Zürich 17. Hangverseny közvetítése a Carlton Hotelből. 20.17. Szalonzene. 21. „D'r Ami Fritz“ című hangjáték közvetítése. — Budapest 10.15. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, hírek. 13.20. A Temesvári—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17.15. Bak István felolvasása: „Önfejelem és fegyelmetlenség“. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 18.10. Gramofonhangverseny. 20.30. Stranzky Aranka hangversenye. Zongorán kísért: Polgár Tibor. 21. Másfélóra könnyű zene. Zenekari hangverseny. Vezényel: Polgár Tibor. 21.40. Hírek. 22.30. Mocsányi László és Lakos Tibor hangversenye. Zongorán kísért: Polgár Tibor. 23.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és az asztali tennisz világbaútkosság hatodik napi eredményei. Utána: A Spolarich-kávéházból Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Felelős szerkesztő: RFTHY 07SFF.

NYILTER.

E rovat alatt közlésekért nem vállalunk felelősséget.

A Piața Avram Iancu (Szabadság ter) es S. r. Banatulu (Asztalos Sandor-ucca) sarkánál, a hetipiác legelőbb helyen

bolthelyiség,
azonnal a kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában.

Féláru magyar vizumra

azve aki érdeklődés és közlő felvilágosítást óhajt

Sándor Ferenc

Arad legrégibb vizumirodájához forduljon. — Dunaszövetségi igazolvány eredeti áron!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok teljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Csillárok 1600 lejtől **VARGA és ROSENFIELD** villamosági vállalatnál Arad, Central szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

ROMÁN (főleg ügyvédi) fordítások precíz eszközökkel. Értekezhetni Tököly-téri postán. 429

IRODISTANÓ kereskedelmi gyakorlatlaltal (német nyelv előny) küldje ajánlatát „Textil lerakat” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 435

LAKÁS.

KIADÓ azonnalra elfoglalható három szoba, előszoba, fürdőszoba lakás Bercsényi Miklós-uccában. — Bővebbet Piata Avram Iancu 11. Banmann. 6977

KÖZPONTBAN 2 szobás, előszobás újonnan festett lakás, mellékhelyiségekkel, február 1-re felépítés nélkül kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 800

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

16 lejtért ujbör, óbor, szőlő, érkeztet református templomnal. Kálvisecca 1. 10509

3x4 KELETI PERZSA, 2 1/2 x 3 1/2 keleti szmirna és összekötő perza szőnyegek, háló, ebédlő, szalon, konyhaberendezés, Biedermayer szalon, antik vitrin, zarkás porcelánok, antik tükörök, intarziás lótel, antik komódok, zenélő falóra, empir stülő óra, álló ebédlő óra, Wertheim-szekrény, valencel s aranyozott konzol tükörök, kredencok antik könyvszekrény, varró asztalok, fotelok, fehér előszobatal, képek, kezimunkák, vázák, női íróasztalok, asztalok, székek, szamovárak, antik ágyak, éjjeli szekrények, pálinkás serisek, divány párnák, antik székek stb. stb. igen olcsón eladó. SALGONE bizományi üzlete Arad, Str. Heria 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ELADÓ egy Máv. 6-os cséplőszekrény és egy Fordson traktor ekével kifogástalan állapotban. Cim Valér I. Mayrovits Arad, Str. Bucur 12. 432

VASSZANTALP eladó Kiss-Ernő-u. 8. 433

EGY kisebb vízmentes használt ponyvát megvételre keresek. Schulik, Str. Brătianu 17. 427

EGY drb. a frost bussing teherautó 3 1/2 tonna teherbírással üzemben kívül álló, alkatrészekben is eladó. Cim Dittlich József, Rovine 1138. sz. 430

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESK: antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kiváncsra házhöz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Heria 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

KVARGLI

prima minőségű
állandóan kapható

APPONYI és TÁRSA cégnél
ARAD, Piata Avram Iancu 7.
(Szabadság-tér). Telefon 426.

INGATLAN.

TIZENEGY katasztrális hold örökföld tanvával együtt, ugyanott 27 katasztrális bérletföld öszivetése eladó. — Cim Hász Emil, Kurtlei-ut. 426

ÜZLETEK.

ARAD FEHER KERESZT NAGYSZALLODA.

Egyetlen hely, ahol központi meleg víz ütés, hidog, meleg folyóvíz, hall,

mérsékelt polgári árak mellett

absolut tiszta szobák állnak az utazó közönség rendelkezésére.

Utazók, közisztviselőknek nagy árendemény. 309

Vaskereskedés!

huszezer lakosu város piacaterén, mely 22 éve áll fent, nagy forgalommal, másodlatu elfoglaltság miatt, esetleg házzal együtt

eladó.

Lusztig Ernő,
Peelea, (Jud. Arad). 10509

HARCSA BELA

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből,
elismerten előkelő izles, szolid árak. 260

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu
(Szabadság-tér) 10. szám. Cimre ügyelni!

Fájdalmak megszüntetése

Bármily eredetű legyenek és bármily módon jelentkezzenek a fájdalmak, harmincéves tapasztalat erősítette meg a szer hatékonyságát.

CACHEMÉS

DU DR. FAIVRE

LÁZ - MIGRÉN - NEURALGIÁK - MALARIA - CSÚZ - REUMA - MENSTRUACIOS ZAVAROK - FOGFÁJÁS ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
1 Doboz (1 Doseb) L. 8.
1 Doboz (12 - 12) L. 75.

Rádiók

a legújabb 1929 évi típusok, mindenemű alkatrészek, hangszórók, akkumulátorok a legolcsóbb gyári árakon kedvező feltételek mellett kaphatók. Elvállalunk azekzerü javításokat és átépítéseket Akkumulátorok töltése 25 lej.

"AUTOCENTRAL"

Sectia: RADIO 431

Arad, Calea Banatului 5. (Ásztatás Sándor-u.)

Kereskedőimileg képzett és nagyobb gyakorlatlalt bíró dispozióképes, eladáshoz értő

főtisztviselőt

keres iparvállalat. Ajánlatok személyi adatok, eddigi működés, igény feltüntetéseivel „Önálló munkaerő” jellegre Rudolf Mosse S. A. Cluj kéretnek.

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nagyobb kifutó fiu nappalra

jó fizetéssel azonnal felvetelik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Primăria comunei Lipova.

Nr. 2996 ad.—1928.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Se aduce la cunoștință generală, deoarece licitațiunea publicată pentru a II-a oară nu a apărut în Monitorul Oficial, în conformitate cu hotărârea consiliului comunal Nr. 2—929, și cu art. 79. a legei contabilității publice, în ziua de 4. Martie 1929. orele 10 a. m. se va ținea a II-a și în caz dacă nici la aceasta licitație nu vor fi concurenți în număr cerut, atunci în ziua de 20. Martie 1929. la orele 10 a. m. se va ținea a III-a licitație publică cu oferte scrise, depuse în plicuri și sigilate, pentru concesionarea aprovizionării cu energia electrică a comunei Lipova, precum și exploatarea rețelei pentru distribuirea energiei electrice în aceasta comună.

La a III-a licitație se va examina eventual și un singur ofert.

Licitațiunea se va face în conformitate cu art. 72—83. din legea contabilității publice.

Concurenți cari doresc a lua parte la licitație, vor înainta odată cu oferta și o garanție de 6% în numerar sau efecte de Stat. Libele de depuneri nu se primesc.

Caetul de sarcini să poate vedea în fiecare zi în orele de serviciu în biroul primăriei comunale Lipova, Jud. Timis Tor. 425

Lipova, la 15. Ianuarie 1929.

Notar.

Primar.